

(274. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot verhooging van het zesde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1910.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

Het Loo, den 23 Mei 1910.

WILHELMINA.

(274. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die dezen zullen zien of hooren lezen, saluut; doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken eener verhooging van het VIde hoofdstuk der begroting van Staatsuitgaven voor 1910 (Departement van Marine), vastgesteld bij de wet van den 8sten Februari 1910 (*Staatsblad* n°. 48);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Het bedrag van artikel 34, thans groot f 2 975 000.— wordt verhoogd met f 48 000.— en alzoo gebracht op f 3 023 000.—.

Het bedrag van artikel 44, thans groot f 929 000.— wordt verminderd met f 24 000.— en alzoo gebracht op f 905 000.—.

Artikel 2.

Ten gevolge van voorschreven verhooging en vermindering, worden het totaal der Iste afdeling, IIIde onderafdeling, zoomede het eindcijfer van bedoeld hoofdstuk verhoogd met vier en twintig duizend gulden (f 24 000.—).

Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1909—1910.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister van Marine,

(274. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Zoowel in de Tweede Kamer als in de Eerste Kamer der Staten-Generaal is herhaaldelijk de wenschelijkheid betoogd, dat aan gehuwde onderofficieren de gelegenheid zou worden gegeven om den maaltijd in het gezin te gebruiken. Ook ten opzichte van gehuwde mindere schepelingen was dat het geval, terwijl laatstelijk op den 7den December 1909 in de Tweede Kamer der Staten-Generaal een op deze aangelegenheid betrekking hebbende motie van de heeren DUYMAER VAN TWIST c. s. werd aangenomen.

Waar de onderofficieren met den rang van sergeant en hooger reeds sedert jaren de vergunning hebben om, wanneer de dienst zulks toelaat, zich tusschen den voormiddag- en den namiddag-diensttijd naar den wal te begeven, wordt bij den bestaanden toestand reeds voor een groot deel aan het door de motie uitgedrukt verlangen voldaan.

In aanmerking nemende echter hetgeen ter zake in de beide Kamers der Staten-Generaal is te berde gebracht, gaat het verlangen verder dan in de motie tot uitdrukking is gebracht, en mag aangenomen worden, dat bedoeld wordt bevordering van het gezinsleven voor alle gehuwde schepelingen en in het bijzonder vermeerdering van de inkomsten der onderofficieren met den rang van sergeant en hooger, van welke onderofficieren naar het oordeel van vele Kamerleden een gedeelte onvoldoende bezoldigd is. In de vergadering van de Tweede Kamer van 7 December 1909 (*Handelingen* blz. 751 en 752) heeft ondergeteekende de bezwaren medegedeeld welke verbonden zijn aan de regeling van de voedingsquaestie op de door vele leden gewenschte wijze en welke in hoofdzaak neerkomen op:

1°. de daaruit voortvloeiende noodzakelijkheid om de dagverdeeling daarnaar te wijzigen, wat tot gevolg zou hebben dat die niet langer er op gericht zou zijn om de oefeningen zooveel mogelijk tot haar recht te doen komen, doch waarbij het streven zou voorzitten om de gehuwden zooveel mogelijk in de gelegenheid te stellen thuis te gaan eten;

2°. verminderde bewegelijkheid van de schepen en vaartuigen wat de richtige uitoefening van het zeemansvak zou belemmeren;

3°. de groote bevoorrechtiging van het personeel dat aan den wal of op niet varende schepen dient boven hen, die op de actieve schepen geplaatst zijn, waardoor een zeer ongewenschte drang zou ontstaan om zich aan de varende plaatsingen te onttrekken;

4°. de zeer wisselvallige inkomsten van de gehuwde schepelingen, hetgeen voor menschen, die van een beperkt inkomen moeten rondkomen een groot gevaar voor economischen achteruitgang oplevert.

Van het gewicht van deze bezwaren is ondergeteekende ook thans nog ten volle overtuigd. Voornamelijk acht hij het bedenkelijk in nog ruimere mate dan thans reeds geschiedt